

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Nds/12/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200819
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200819.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Kaufland Slovenská republika v.o.s., Trnavská cesta 41/A, Bratislava, právne zastúpený: PRK Partners s.r.o., so sídlom Hurbanovo námestie 3, Bratislava, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, Botanická 17, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 961/2015 zo dňa 15.04.2015, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Košiciach s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. značkou 6S/124/2015 j e d ô v o d n ý.

Na konanie a rozhodnutie vo veci je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6S/124/2015-185 zo dňa 18.01.2017, právoplatným dňa 06.02.2017, v súvislosti s účinnosťou nových procesných kódexov a s poukazom na § 491 ods. 1, § 9 ods. 1, § 10, § 13 ods. 1, § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Košiciach s odôvodnením, že vzhľadom na sídlo prvostupňového správneho orgánu (Regionálna a veterinárna správa Košice-mesto) je podľa § 13 ods. 1 s poukazom na § 18 ods. 2 S.s.p. a § 491 ods. 1 S.s.p. miestne príslušným Krajský súd v Košiciach.

2. Krajský súd v Košiciach, ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR, pretože nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou, keďže predmetná vec napadla na Krajskom súde v Bratislave dňa 22.05.2015, teda v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

3. Podľa názoru Krajského súdu v Košiciach je zrejmé, že žaloba bola Krajskému súdu v Bratislave doručená dňa 22.05.2015 ako súdu miestne príslušnému podľa § 246a ods. 1 veta prvá O.s.p. účinného v čase podania žaloby, v zmysle ktorého miestne príslušným je súd, v obvode ktorého má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak.

4. Krajský súd v Košiciach sa stotožnil s názorom žalobcu uvedenom v podaní zo dňa 20.06.2017, v ktorom žalobca poukázal na hore uvedené súvislosti a konštatoval, že príslušnosť (miestna, vecná alebo kauzálna) sa skúma a určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia. To platí to aj v posudzovanej veci, podanej na Krajskom súde v Bratislave dňa 22.05.2015. Krajský súd v Košiciach odkázal na ustanovenia § 491 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 9 ods. 1 S.s.p. a 11 ods. 1 O.s.p., pretože podľa oboch úprav príslušnosť súdu sa posudzuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

5. Aj podľa názoru Krajského súdu v Košiciach postup Krajského súdu v Bratislave, nie je v súlade s cieľom rekonštrukcie správneho súdnictva (zefektívnenie, zjednodušenie, zrýchlenie a zhospodárnenie súdneho procesu v správnom súdnictve). Naopak, v zhode s týmito cieľmi podľa § 491 ods. 2 S.s.p. a v súlade so zásadou perpetuatio fori vyjadrenou v § 9 ods. 1 S.s.p. a § 11 ods. 1 O.s.p., je názor súdu, ktorému vec bola postúpená. V tejto súvislosti poukázal na právny názor uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR v konaní vedenej pod sp. zn. 4Nds/8/2016 zo dňa 07.02.2017.

6. Podľa Krajského súdu v Košiciach v zmysle konštatovaného obdobne, aj po zmene procesného predpisu je potrebné vychádzať z citovaného právneho názoru Najvyššieho súdu SR a uplatniť tento názor aj v danom prípade pri posúdení miestnej príslušnosti, rešpektujúc zásady a úpravy v ust. § 11 ods. 1 O.s.p. ako aj ust. § 9 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 491 ods. 2 S.s.p. Navrhol Najvyššiemu súdu SR rozhodnúť o otázke miestnej príslušnosti v súlade z hore prezentovaným názorom, že na konanie je príslušný Krajský súd v Bratislave.

Podľa § 9 ods. 1 S.s.p., konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

Podľa § 11 ods. 1 O.s.p., konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa § 246a ods. 1 O.s.p., miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

Podľa § 18 ods. 2 S.s.p., ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správnomu súdu.

Podľa § 18 ods. 3 S.s.p., ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti, po tom, ako sa oboznámil s prejednávanou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Košiciach postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

8. Najvyšší súd SR pri svojom rozhodovaní aplikoval ustanovenie § 491 ods. 1 S.s.p., v zmysle ktorého teda postupoval podľa ustanovení nového procesného kódexu - Správneho súdneho poriadku. V prípade miestnej príslušnosti však z citovaného ustanovenia § 9 ods. 1 S.s.p. vyplýva, že príslušnosť (či už miestna, vecná alebo kauzálna) sa skúma a určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

9. V prejednávanej veci bola žaloba podaná na Krajskom súde v Bratislave dňa 22.05.2015, t. j. predmetné konanie bolo začaté ešte v čase účinnosti O.s.p. Aj v prípade aplikácie ustanovenia § 491 ods. 1 S.s.p. je nevyhnutné v prejednávanej veci posudzovať miestnu príslušnosť podľa ustanovení

O.s.p., nakoľko aj v zmysle § 9 ods. 1 S.s.p. sa príslušnosť posudzuje podľa okolností existujúcich v čase začatie konania. K týmto okolnostiam nesporne patrí aj skutočnosť, že v čase začatia konania bol platným a účinným procesným kódexom O.s.p., a teda Najvyšší súd SR dospel k záveru, že miestnu príslušnosť je potrebné v prejednávanej veci posudzovať podľa ustanovení O.s.p.

10. Citované ustanovenie § 11 ods. 1 O.s.p. zakotvuje zásadu perpetuatio fori, podľa ktorej je pre určenie miestnej príslušnosti rozhodujúci stav v čase začatia konania a trvá až do skončenia sporu. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili.

11. V zákonom ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne o miestne príslušný. Znamená to, že zákon trvá na dodržiavaní kritérií stanovených v § 9 pre založenie vecnej príslušnosti a v § 84 - 89b pre založenie miestnej príslušnosti. Rozhodnutie, na ktorý súd podať žalobu, teda neponecháva na voľnú úvahu účastníka. Pre založenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sú však rozhodujúce iba okolnosti, ktoré existujú v čase začatia konania, t. j. v deň doručenia žaloby na súd alebo v deň, keď bolo vydané uznesenie o začatí konaniu bez návrhu (§ 82 ods. 1). Ak sa konanie začalo na vecne a miestne príslušnom súde, bude sa konanie viesť na tomto súde, teda bude trvať jeho príslušnosť až do skončenia konania (zásada trvania príslušnosti alebo perpetuatio fori). To platí aj vtedy, ak neskôr počas konania dôjde k zmene okolností rozhodujúcich pre určenie príslušnosti (napr. zmena bydliska žalovaného, zmena žaloby, pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania, zmena alebo zámena účastníkov). Takáto zmena okolností totiž nemá žiadny vplyv na už raz založenú vecnú ani miestnu príslušnosť, a preto súd nemôže z tohto dôvodu vysloviť svoju vecnú alebo miestnu nepríslušnosť podľa § 104a, resp. § 105. Inštitút vecnej alebo miestnej nepríslušnosti možno totiž aplikovať iba v prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba, nebol v deň jej doručenia vecne alebo miestne príslušný. (Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. Vydanie, C. H. Beck, 2012).

12. Najvyšší súd SR považoval za rozhodujúce dodržanie vyššie uvedenej a popísanej zásady perpetuatio fori, ktorá bola zakotvená nielen v O.s.p., ale má svoje vyjadrenie aj S.s.p., v § 9 ods. 1 veta druhá. V zmysle dodržania tejto zásady teda najvyšší súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa konanie začalo na miestne príslušnom súde - Krajskom súde v Bratislave a jeho miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci.

Podľa § 25 ods. 1 S.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencií. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

Podľa § 44 ods. 3 C.s.p. na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát.

Podľa § 46 ods. 1 C.s.p. senát sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov.

13. Zloženie senátu v tejto veci najvyšší súd odvodil z ustanovenia § 25 veta prvá S.s.p. a § 44 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) v spojení s § 46 ods. 1 C.s.p., v ktorých je upravené zloženie senátu najvyššieho súdu tak, že sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov. Zároveň vychádzal i z obsahu dôvodovej správy k S.s.p., z obsahu ktorej vyplýva, že v správnom súdnictve päťčlenný senát najvyššieho súdu rozhoduje podľa § 21 písm. b/ S.s.p. vo veciach uvedených v § 11 písm. a/, g/ S.s.p., t. j. ako súd prvej inštancie. Rozhodovanie najvyššieho súdu o nesúhlase správneho súdu s miestnou príslušnosťou je upravené v § 18 ods. 3 S.s.p., čo znamená, že najvyšší súd tu nerozhoduje ako súd prvej inštancie, preto najvyšší súd rozhodol v trojčlennom senáte, ktorý je zložený z predsedu senátu a dvoch sudcov.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

15. Senát Najvyššieho súdu SR rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.